

The Laukkos Show

Viihdekonsertin suunnittelu ja toteutus

Alexi Laukkonen

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2021

Muusikko AMK
Musiikkiteatteri

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Muusikko AMK
Musiikkiteatteri

LAUKKONEN ALEKSI:
The Laukkos Show
Viihdekonsertin suunnittelu ja toteutus

Opinnäytetyö 35 sivua, joista liitteitä 3 sivua
Toukokuu 2021

Tämän taidetekotyypin opinnäytetyön tarkoitus oli suunnitella ja toteuttaa viihdekonsertti. Opinnäytetyö koostuu sekä taiteellisesta että kirjallisesta osuudesta. Taiteellinen osuus oli 7. lokakuuta 2020 järjestetty The Laukkos Show -viihdekonsertti. Konsertissa oli 16 hengen orkesteri ja kahdeksan laulajaa.

Opinnäytetyössä kerrotaan konsertin suunnittelemisesta ja sen tuotannon eri vaiheista. Työssä käsitellään, millä tavoin kappaleita lähdettiin sovittamaan ja mitä haasteita niissä kohdattiin. Lisäksi työssä käsitellään orkesterin harjoittamista sektioittain harjoitusnauhojen avulla.

Työn lopussa pohditaan, miten konsertin suunnittelu, sovitukset ja toteutus onnistuivat ja mitä olisi voitu tehdä toisin. Opinnäytetyön liitteenä on linkki opinnäytetyön taltiointiin.

Asiasanat: konsertti, viihdemusiikki, tuottaminen, sovittaminen

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts, Music
Musical Theatre

LAUKKONEN ALEKSI:
The Laukkos Show
Planning and organizing a pop concert

Bachelor's thesis 35 pages, appendices 3 pages
May 2021

The purpose of this performance-based bachelor's thesis was to plan and organize a pop concert. The thesis consists of both the artistic and written part. The artistic part was a pop concert called The Laukkos Show held on October 7th 2020. There was a 16-member orchestra and eight singers in the concert.

The planning of the concert and the different steps of its production are described in the thesis. The thesis deals with the ways how the arrangements were written and what challenges were met in the process. In addition, the thesis explains how the orchestra was rehearsed in sections with the backing tracks.

The end of the thesis discusses how the planning and the organizing of the concert and the arrangements succeeded, and what could have been done differently. A link is provided for the concert recording in appendices of the thesis.

Key words: concert, pop music, producing, arranging

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	SUUNNITTELU	6
	2.1 Ideointi.....	6
	2.2 Konserttipaikka.....	7
	2.3 Tekniikka	7
	2.4 Orkesterin kasaaminen	8
	2.5 Sovitukset.....	9
	2.5.1 Jouset.....	9
	2.5.2 Puhaltimet.....	11
	2.5.3 Komppi	13
	2.5.4 Vibrafoni ja lyömäsoittimet.....	15
3	HARJOITTELU	16
	3.1 Harjoitusnauhojen äänitys.....	16
	3.2 Sektioharjoitukset.....	17
	3.2.1 Puhaltajat.....	17
	3.2.2 Jouset.....	18
	3.2.3 Laulajat.....	19
	3.3 Valot.....	20
	3.4 Huumorikohtaus	20
4	MARKKINOINTI	22
	4.1 Sosiaalinen media.....	22
	4.2 Juliste	22
	4.3 Lipunmyynti	23
5	TOTEUTUS.....	24
	5.1 Konserttipäivän suunnittelu ja organisointi.....	24
	5.2 PA-harjoitukset.....	26
	5.3 Konserttipäivä	26
	5.4 Taltiointi.....	29
6	POHDINTA	30
	LÄHTEET	32
	LIITTEET	33
	Linkki taltiointiin: https://www.youtube.com/watch?v=vNLXeA723N8 ..	33
	Liite 1. Konserttijuliste	33
	Liite 2. Lavakartta.....	34
	Liite 3. Käsiohjelma.....	35

1 JOHDANTO

Ryhdyin jo toisena opiskeluvuoteni miettimään opinnäytetyöni aihetta oltuani mukana opiskelukaverini Anna-Maija Ihanderin B-resitaalissa. Sain silloin idean omasta isosta konsertista, jossa pystyisin näyttämään mahdollisimman laajan kuvan osaamisestani musiikin parissa. Vaikka pääinstrumenttini on harmonikka, olen opetellut soittamaan muitakin soittimia kuten pianoa, kitaraa ja bassoa. Lisäksi olen ollut hyvin monissa ja erilaisissa produktioissa mukana, joten monet musiikin genretkin ovat tuttuja minulle. Tavoitteenani oli siis saada tehtyä mahdollisimman monipuolinen viihdekonsertti.

Konsertti järjestettiin 7. päivä lokakuuta 2020 Tampereen Hällä-näyttämöllä, jonka nimeksi tuli The Laukkos Show. Konsertissa oli 16 hengen orkesteri ja kahdeksan laulajaa, ja siellä esitettiin 13 kappaletta, jotka kaikki olivat minun sovituksiani. Kappaleet olivat tanssi-iskelmää, jazzia, pop/rockia ja klassista musiikkia. Konsertti oli täysin minun suunnittelemani ja tuottamani. Soitin itse harmonikkaa, pianoa ja kitaraa, ja toimin sekä kapellimestarina että juontajana. Konsertti onnistui mallikkaasti ja se oli loppuunmyyty, ja siitä tehtiin myös videotalliointi viidellä kameralla.

Opinnäytetyöni kirjallisessa osuudessa käsittelen konsertin suunnittelua ja toteutusta. Kerron, millä tavoin lähdin sovittamaan kappaleita ja mitä haasteita tuli vastaan. Käsittelen myös harjoitusnauhojen käyttöä sektioittain harjoittelemisessa.

2 SUUNNITTELU

2.1 Ideointi

Mietin, millaisia kappaleita konsertissa voisi soittaa, ja minkä kokoisen orkesterin haluaisin konserttiin. Ostin itselleni konserttiani varten muistion, jossa ensimmäinen merkintä on 15.2.2019, jolloin kirjasin ylös kaikki mahdollisia kappaleet ja solisteja, jotka sopisivat konserttiin. Kirjasin myös ylös ensimmäiset ajatukseni orkesterin kokoonpanosta. Annoin ajatusten muhia muutaman kuukauden ja palasin muistioon kesällä. Katsoin taas listaa, mitä olin ajatellut ja karsin pois kappaleita, jotka eivät olleet niin hyviä vaihtoehtoja. Myös orkesterin koko pieneni realiteettien vahvistuessa.

Haastattelin muutamia opiskelukavereitani, jotka olivat tehneet itse konsertteja, ja kysyin heiltä neuvoja, millaisiin asioihin minun kannattaisi kiinnittää huomiota konserttia suunnitellessani. Heiltä tuli hyviä vinkkejä tuotannollisiin asioihin, kuten markkinointiin, julisteen tekemiseen ja lipunmyyntiin. Erityisesti keskustelimme siitä, mikä konsertin teema voisi olla. Konserttini käsitti minun musiikillisen matkani lapsuudesta aina tähän päivään ja tyyliuuntia ja soittimia oli paljon, joten selkeää teemaa ja samalla konsertin nimeä oli vaikea keksiä. Yritin kehitellä kaikenlaisia nimiehdotuksia, mutta kaikki tuntuivat sopimattomilta tähän konseptiin. Lopulta päädyin The Laukkos Show -nimeen, sillä kaikista eniten halusin konsertin olevan mahdollisimman monipuolinen ja viihdyttävä, joten The Laukkos Show tuntui sen vuoksi kaikista parhaimmalta vaihtoehdolta.

Koska konsertin nimeksi vakiintui The Laukkos Show, tuli idea tehdä konserttiin jonkinlainen huumoriesitys. Yksi lempikoomikoistani on Victor Borge. Victor Borge oli tanskalaisyyntyinen pianisti ja koomikko, joka teki komediaa musiikista Broadwaylla 1950-90-luvuilla (The Kennedy Center). Yksi hänen sketseistään oli oopperalaulajan kanssa tehty esitys laulajan ja säestäjän välisestä vuorovaikutuksesta. Halusin tehdä samankaltaisen esityksen konserttini keskivaiheille. Olin tutustunut Tampereen ammattikorkeakoulun Loving Madly -musikaalikonsertissa näyttelijä-laulaja Helena Rängmaniin, joka oli tehnyt aikaisemminkin huumoria

musiikin avulla. Kysyin häntä projektiin mukaan ja hän innostui ajatuksesta välittömästi.

2.2 Konserttipaikka

Konserttipaikan valinta osoittautui hankalaksi, sillä tarvitsin tilan, joka olisi akustisesti kuiva kevyttä musiikkia ajatellen, tarpeeksi iso orkesterille ja paikkana tunnelmallinen. Sopivimmaksi paikaksi näillä kriteereillä vahvistui Hällä-näyttämö Tampereen keskustasta. Hällä-näyttämö oli oivalla paikalla yleisöä ajatellen, siellä oli oma PA-laitteisto ja näyttämö oli tarpeeksi suuri, jotta koko orkesteri pystyi olemaan siellä vaivatta. Hällä-näyttämön vuokrahinta oli kallis, mutta käytännössä se oli ainut vaihtoehto tällaiselle konsertille Tampereella, mikäli Tampere-taloa ei lasketa mukaan. Päädyin valitsemaan Hällän ja teimme vuokrasopimuksen. Sopimuksessa sovittiin yhdeksän tunnin vuokra-ajasta, johon kuului tavaroiden kantaminen sisälle näyttämölle, kasaus, soundcheck, konsertti ja tavaroiden purkaminen pois. Aikataulu oli tiukka, mutta Hällä-näyttämö ei suostunut pidempään vuokra-aikaan. Lisäksi sovittiin, että minä itse hoitaisin lipunmyynnin järjestämisen.

2.3 Tekniikka

Konserttia suunnitellessani ja miettiessäni sen teknistä toteutusta tajusin, että konserttiin tarvitsisin ammattilaisen tekemään äänisuunnittelun ja miksausksen. Edellä mainitussa Loving Madly -konsertissa tapasin myös Lauri Malinin, joka teki konsertin äänisuunnittelun. Pidin kovasti hänen raudanlujasta ammattitaidostaan, joten löimme kättä päälle ja sovimme, että hän tulisi tekemään äänisuunnittelun myös minun konserttiini. Sovimme, että hän hoitaisi äänitekniset asiat, mutta ei valoja. Suunnittelin aluksi, että yksinkertainen konserttivalaistus riittäisi, mutta ystäväni Atte Toivonen, jolla on kokemusta alalta, halusi tulla tekemään valosuunnittelun konserttiini. Näin konsertin tekninen toteutus oli hoidossa.

2.4 Orkesterin kasaaminen

Halusin saada ison orkesterin, johon kuuluisi kompian lisäksi puhaltajia, jousia ja vibrafoni. Komppiin kuului rummut, basso, kaksi kitaraa ja kosketinsoittimet. Tällöin voisin konsertissa näyttää sovitustaitojani laajemmin. Komppisektion valitseminen ei ollut vaikea päätös. Olen ollut vuodesta 2017 asti Komiatorkesterissa harmonikansoittajana. Komiatorkesteriin kuuluu minun lisäksi rumpali, basisti, kaksi kitaristia ja laulaja. Kaikki soittajat olivat opiskelleet pop/jazz-linjalla Turun konservatoriolla, joten heillä oli osaamista kaikenlaisesta viihdemusiikista, ja juuri sitä osaamista konserttini tarvitsi. Tarvitsin myös itseni lisäksi toisen kosketinsoittajan, joten pyysin TAMK:n opiskelijan Antti-Jussi Taskisen toisiin kosketinsoittimiin.

Kyselin TAMK:n opiskelijoista viulisteja mukaan, mutta heiltä ei löytynyt tarpeeksi kiinnostusta. Tuli eteen kysymys, etsisinkö vielä jostain viulisteja vai soitettaisiinko viulut kosketinsoittimista. Kaverini tunsikin Helsingistä viulistin, jota kysyin soittamaan konserttiin. Hän lähti mielellään mukaan ja kyseli muita helsinkiläisiä viulisteja soittamaan, ja lopulta mukana oli kuusi viulistia rahallista korvausta vastaan. Olin tyytyväinen, sillä kuudelle viululle pystyi jo sovittamaan hyvin asioita.

Puhaltajia lähdin kyselemään Turun konservatoriosta, sillä Komiatorkesterin jäsenet tunsivat sieltä hyviä soittajia. Ja koska konsertissa olisi pop/jazz-musiikkia ja harjoitusaika olisi rajallista, tarvitsin puhaltajia, jotka tunsivat hyvin pop/jazz-soittotyylit. Ajattelin ensin, että trumpetti ja saksofoni riittäisivät. Rupesin kuitenkin tutkimaan bändejä, joissa oli muutama puhaltaja mukana, ja huomasin, että bändit, joissa oli trumpetti ja saksofoni, oli myös pasuuna. Päätin kokeilla tuota vaihtoehtoa, ja sain Turusta mukaan trumpetistin, saksofonistin ja pasunistin. Saksofonisti osasi myös soittaa huilua ja klarinettia.

Olin valinnut konserttiin kappaleita, joissa mielestäni vibrafoni toisi täyteläisyyttä bändin sointiin. Pyysin mukaan vibrafonisti Elias Nummenmaata, joka soitti vibrafonin lisäksi myös lyömäsoittimia, joihin kuului conga-rummut, shaker, chimes, triangeli ja tamburiini.

2.5 Sovitukset

Valitsin konserttiin 12 kappaletta, jotka kaikki sovitin itse. Osa kappaleista oli instrumentaaleja ja osa laulettuja. Aloitin sovitusten tekemisen heti heinäkuun alussa 2020, kun sain varmuuden orkesterin koosta. Tein sovitukset Sibelius Ultimate 8 -nuotinnusohjelmalla. Keskityin ensiksi kappaleiden rakenteisiin ja komin stemmojen kirjoittamiseen, sillä meillä oli heti heinäkuun loppupuolella ensimmäiset harjoitukset komin kanssa. Sovitukset olivat kokonaan valmiita elokuun puolessa välissä.

Halusin sovituksissa ottaa huomioon kappaleiden luonteen, joten siksi en käyttänyt koko orkesteria kaikissa kappaleissa. Esimerkiksi Tango Virtuoso -kappaleessa en halunnut käyttää puhallinsektiosta trumpettia, saksofonia enkä pasuunaa. Sen sijaan kirjoitin stemman huilulle. Halusin myös tehdä erilaisia sovituksia. Esimerkiksi Amorada -kappaleessa jätin kaikki muut soittimet pois paitsi komin, sillä sovitin kappaleen kolmelle kitaralle.

2.5.1 Jouset

Jousisektiossa oli kuusi viulistia, joten pystyin sovittamaan yksi-, kaksi- ja kolmiäänistä satsia. Kaksiäänisissä satseissa jaoin viulut kahtia 3+3 ja kolmiäänisissä kolmeen osaan 2+2+2. Kaksiäänisissä satseissa käytin usein oktaaveja, sekstejä ja terssejä. Kolmiäänisissä satseissa käytin kolmisointuja ahtaassa asettelussa. Jaoin viulistit kolmeen pulttiin: 1. viuluun, 2. viuluun ja 3. viuluun. Tällöin kaksiäänisissä satseissa 1. viulu soitti ylempää ja 3. viulu alemmaa stemmaa, jolloin 2. viulun kaksi soittajaa joutuivat jakamaan stemmansa niin, että molemmat soittivat eri stemmaa. Sovittaessani esimerkiksi kappaletta Ukkometso kirjoitin sekä kolmiäänistä satsia että kaksiäänistä satsia, minkä vuoksi kirjoitin 2. viululle molemmat stemmat kaksiäänisissä kohdissa (KUVA 1.).

KUVA 1. Ote Ukkometson jousien stemmoista.

Kolmisointuja kirjoittaessani mietin viulujen sointia. Yleisesti olen huomannut, että yhdessä jousistemmassa tulisi olla vähintään kolme soittajaa, jotta sointiin saadaan tietynlainen pyöreys. Jos on vain kaksi soittajaa, sointiin tulee hieman kireyttä. Mitä korkeammalle viulujen stemma menee, sitä enemmän viulujen sointi ohenee, joten viuluja tulisi olla tällöin enemmän yhtä stemmaa kohden (Ruippo 2008a). Kappaleen Anne-Mari introssa kirjoitin jousille kvarttipinoja, joissa tämä soinnin kireys tuli eniten esiin erityisesti kolmannesta oktaavista soittaessa (KUVA 2.). Muutoin kolmisoinnut toimivat mielestäni yllättävän hyvin, etenkin kappaleen Tango Virtuoso kolmannessa osassa, johon kirjoitin peruskolmisointuja ahtaassa asettelussa (KUVA 3.).

KUVA 2. Kappaleen Anne-Mari kvarttipinot.

KUVA 3. Kappaleen Tango Virtuoso jousien kolmisoinnut.

Halusin jousisektioon vain viuluja, koska koin, etten tarvitsisi esimerkiksi alttoviuluja tai selloa. Tämä tuotti hieman haasteita viulun äänialan takia, sillä viulun alin ääni on pieni g (Ruippo 2008a). Esimerkiksi kitarakappaleessa Cavatina halusin ensin saada matalaa ja pitkää kaksiaänistä jousisatsia, joka olisi mennyt pientä g:tä alemmaksi, mutta jouduin tekemään sitten kompromisseja, minkälaisia satsia voisin käyttää. Pohtimisen hetkiä aiheutti välillä myös kaarituksien tekeminen. Jousille kirjoittaessa kaarituksien merkkäminen nuottiin on tärkeää, sillä ne määrittelevät, mitkä nuotit soitetaan samalla jousen työnnöllä tai vedolla. Jousituksia en kirjoittanut nuottiin vaan viulistit tekivät ne itse harjoitusten aikana.

2.5.2 Puhaltimet

Ennen kuin aloitin sovitusten kirjoittamisen puhaltimille, halusin kuunnella hieman, millaista satsia trumpeteille, saksofonille ja pasuunalle oli kirjoitettu muissa bändeissä. Löysin netistä YouTube-videon Future Swag Band -nimisestä yhtyeestä, jossa oli samanlainen puhallintrio kuin mitä minulla oli (Morillo, I. 2012). Videosta huomasin, että triolle oli kirjoitettu paljon unisono-satsia joko samassa oktaavissa tai niin, että trumpetti soittaa oktaavia korkeampaa kuin muut. Kaksiaäänistäkin satsia käytettiin paljon niin, että trumpetti ja pasuuna soittivat oktaaveissa ja saksofoni soitti stemman oktaavin väliin. Tällainen sovitustapa kuulosti hyvältä vaihtoehdolta. Lisäksi luin Supreme Tracks-nettisivuilta sovitusohjeita puhaltimille, jossa painotettiin yksikertaisuutta ja hengittävyttä (Supreme Tracks).

Katselin videoilta myös muita kokoonpanoja, koska halusin selvittää, käyttikö saksofonisti enemmän tenori- vai alttosaksofonia. Aika usein videoilla saksofonisti soitti tenorifonia, joten päädyin itsekin käyttämään sitä. Silti kappaleessa Uk-kometso päädyin käyttämään alttoa, sillä olin kirjoittanut kappaleeseen saksofonisoolon, jonka halusin soitettavan alttofonilla. Kappaletta oli mahdotonta kirjoittaa tenori- ja alttofonille, koska saksofonisti ei olisi ehtinyt vaihtamaan soitinta soolon ajaksi. Tällä tavoin myös kokeilin, miltä trumpetti ja pasuuna kuulostaisi yhdessä alttofonin kanssa. Harjoituksissa huomasin yhteissoinnin olevan aavisituksen verran kireämpi kuin tenorifonin kanssa. Trumpetti ja pasuuna toimivat paremmin tenorifonin kanssa, sillä se tukee ja pehmentää pasuunan matalaa sointia paremmin kuin alttofoni.

Tenorifonin ongelmana oli sen ääniala. Soittajasta riippuen tenorifonin korkeimmat äänet ovat yleensä kaksiviivaisen c:n kaksiviivaisen b:n välillä (Ruippo 2008b). Konsertin saksofonisti pystyi soittamaan kaksiviivaiseen es:n asti, mikä aiheutti etenkin kappaleessa What Cha' Gonna Do For Me pohtimista, millaista satsia pystyin kirjoittamaan. Jos minulla olisi ollut toinen trumpettisti, se olisi auttanut sovituksissa paljon. Tällöin trumpetit olisivat soittaneet korkeimpia ääniä, mitä tenorifoni ei olisi pystynyt soittamaan.

Vaikka minulla oli vain kolme puhaltajaa, halusin kokeilla big band-tyylistä sovitamista Maija Vilkkumaan Ei -kappaleessa, josta sovitin swing-version. Haasteeksi tuli nelisointujen kirjoittaminen triolle. Päätin ensin soittaa pianolla haluamani puhaltimien yhteiset fraasit neliaänisinä, ja sen jälkeen sovitin ne kolmiääniseksi jättäen soinnuista pois esimerkiksi soinnun kvintin tai perusäänien tilanteesta riippuen. Treenatessamme puhaltajien kanssa tätä kappaletta, huomasin kolmiäänisen satsin olevan hiukan hennon kuuloinen. Päätin soittaa itse harmonikalla puhaltajien stemmat ja täydentää niitä soittamalla nelisoinnuista puuttuvat äänet. Näin sain puhaltimille lisää vahvuutta. (KUVA 4.)

Trumpettisti omisti myös flyygelitorven, jota halusin ehdottomasti käyttää kappaleessa Anne-Mari. Lisäksi halusin kokeilla flyygelitorven ja huilun yhteissointia ja kirjoitin heille unisono-soolon kappaleen loppuun. Flyygelitorven pehmeä sointi toimi hyvin huilun kanssa, ja sen sointi oli sopiva kappaleen rauhalliseen tunnelmaan.

KUVA 4. Ote kappaleesta Ei.

2.5.3 Komppi

Kompin stemmat olivat kaikista helpoin kirjoittaa, sillä tunsin soittajat ja tiesin, mitä he osaavat. Esimerkiksi kappaleeseen Ei kirjoitin kompille nuottiin vain soinnut, yhteiset iskut ja poikkeukselliset bassokuviot. Muutoin heidän stemmansa oli täynnä kenoviivaa, mikä tarkoittaa sitä, että soittajalla on rytmisen vapaus kompata sointumerkkien mukaisesti (KUVA 5.). Heille riitti vain tieto nuotin ylle, millä tyyllillä soitetaan. Tämä helpotti minua suuresti sovitusten tekemisessä.

KUVA 5. Ote kompin stemman alusta.

Joskus en tiennyt heti, mitä haluaisin kompin soittavan, joten kirjoitin osviittaa antavan bassolinjan ja soinnut ylös, ja sovimme soittajien kanssa, että katsoisimme tarkemmin harjoituksissa, mitä kukin soittaisi ja miten. Esimerkiksi kappaaleen Ukkometso kanssa teimme juuri näin, sillä tein kappaleesta täysin uudenlai-

sen sovituksen. Kerroin heille suuntaviivoja, minkä tyylistä komppia haluaisin esimerkiksi rumpalilta ja kitaristeilta. Soittajat ehdottivat erilaisia vaihtoehtoja, joista valitsin parhaimmat.

Koska kompissa oli kaksi kitaristia, heidän kanssaan oli pohdittava tarkasti, mitä kumpikin soittaisi. Joskus sovitus tuntui olevan jo tarpeeksi täynnä, joten välillä kirjoitin vain yhdelle kitaralle. Poikkeuksena kappaleeseen Amorada kirjoitin tarkat stemmat kitaroille, sillä kappale oli kolmen kitaran solo. Kappaleessa soittivat kitaristien lisäksi vain komppi. Tässä sovituksessa sain vaikutteita Les Paulilta ja Heikki Laurilalta, jotka molemmat käyttivät levytyksissään moniraitatekniikkaa eli he soittivat itsensä kanssa päällekkäin useita kertoja (Riffi 2018). Kappaleessa on kolme osaa, jonka ensin kaikki kitaristit soittivat omana soolonaan ja sen jälkeen kaikki osat soitettiin kolmiäänisesti pääosin ahtaassa asettelussa (KUVA 6.).

KUVA 6. Kappaleen Amoradan kitarastemmat ahtaassa asettelussa.

Kosketinsoittajalle kirjoitin pääosin pitkiä sointuja sähköpianosoundilla, joita hän pystyi lukemaan kompin yhteisestä stemmasta. Kirjoitin välillä kosketinsoittajalle oman stemman, jos oli paljon sellaisia kohtia, jotka halusin kirjoittaa hänelle tarkasti auki. Esimerkiksi Ukkometso oli sellainen, jossa halusin kosketinsoittajan soittavan tarkasti tiettyjä kuvioita ja sointuhajotuksia.

2.5.4 Vibrafoni ja lyömäsoittimet

Vibrafonille kirjoitin samalla tavoin kuin kosketinsoittajalle eli välillä hänelle riitti kompille kirjoitettu stemma ja välillä halusin kirjoittaa hänelle tarkasti kirjoitetun stemman. Esimerkiksi kappaleeseen La Tempete kirjoitin vibrafonille stemman, johon kirjoitin melodialinjat ja kaikki soinnut haluamillani sointuhajotuksilla ylös. Kappaleeseen Bluesette kirjoitin vibrafonille, kitaralle ja harmonikalle yhteisen unisono-melodian niin, että harmonikka soitti melodian soinnuilla ja muut yksinäisesti.

Muutoin lyömäsoittimet kirjoitin vain ylös kenoviivoin. Esimerkiksi kappaleessa Georgy Porgy en tiennyt tarkasti, millaista rytmiä halusin esimerkiksi conga-rummuilta, joten päätin kirjoittaa nuottiin ylös kenoviivojen päälle, minkä soittimen halusin ja annoin soittajalle vapauden kehittää stemmansa itse, joka sopisi kappaleeseen. Saman ratkaisun tein myös kappaleissa What Cha' Gonna Do For Me ja Ukkometso.

3 HARJOITTELU

3.1 Harjoitusnauhojen äänitys

Konsertin soittajat olivat kaikki eri puolelta Suomea, joten oli haastavaa saada aikaiseksi yhteisiä harjoituksia. Päätin kokeilla käyttää harjoitusnauhoja. Äänitin kompian kanssa taustanauhat, joiden avulla harjoitutin jouset, puhaltajat ja laulajat.

Kun sovitukset oli tehty valmiiksi, aloitin harjoitukset kompian kanssa 24.7.2020 Yläneen Työväentalolla. Otimme käsittelyyn kompille haastavimmat kappaleet, joissa oli tärkeää saada komppi groovaamaan ja löytämään niihin rauha. Esimerkiksi What Cha' Gonna Do For Me ja Georgy Porgy olivat sellaisia kappaleita, joissa eritoten rumpalilla ja basistilla oli suuri vastuu saada kappale groovaamaan. Samalla näissä harjoituksissa kokeilimme harjoitusnauhojen äänittämistä. Kytkimme soittimet ja mikrofonit Komiat-orkesterin Midas M32C -mikseriin, jonka kautta äänitimme soittomme. Kokeilu onnistui hyvin, joten sovin kompian kanssa seuraavat harjoitukset, joissa tarkoituksena oli tehdä kaikista kappaleista varsinaiset harjoitusnauhat, joita voisin käyttää sektioharjoituksissa.

6.8.2020 pidimme toiset harjoitukset kompian kanssa Viitapohjalla tuttavamme maalaistalossa. Tarkoituksena oli tehdä kaikista kappaleista harjoitusnauhat. Ensin harjoittelimme kappaleen siihen kuntoon, että olin siihen tyytyväinen ja sen jälkeen nauhoitettiin kappale. Harjoitukset sujuivat muutoin hyvin, mutta jätimme eniten keskittymistä vaativan kappaleen I'm not afraid viimeiseksi. Emme saaneet väsymyksen vuoksi siitä hyvää äänitettä tehtyä, joten päätin, että harjoitutan muun orkesterin ilman harjoitusnauhaa. Harjoitusten jälkeen kitaritimme miksasi ja masteroi hieman raitoja ja laittoi kappaleet Google Driveen, josta sain ne haltuuni.

Harjoitusnauhoista oli todella iso hyöty. Niiden kanssa sektioiden harjoittaminen oli todella helppoa ja miellyttävää. Yhdistin tablettini matkakaiuttimeeni ja sitä kautta kaikki pystyivät kuulemaan nauhan ja soittamaan sen tahtiin. Sektioharjoituksissa nauhoitin lisäksi vielä nauhat, joissa sektio soitti varsinaisen nauhan

päälle stemmansa. Näistä nauhoista soittajat saivat itselleen harjoitusnauhat omaan harjoitteluun.

3.2 Sektioharjoitukset

Harjoitutin koko orkesterin sektioittain, koska soittajat olivat eri puolelta Suomea. Yhteisten harjoitusten järjestäminen olisi ollut hankalaa, joten harjoitutin puhaltajat Turussa ja jouset Helsingissä. Laulajat olivat Tampereelta, joten pidimme heidän kanssaan harjoitukset kotonani. Puhaltajien, jousien ja laulajien kanssa teimme näiden ensimmäisten harjoitusten jälkeen toiset harjoitukset pari viikkoa ennen varsinaista konserttipäivää. Laulajien kanssa kertosimme erikseen kappaleet läpi, mutta puhaltajien ja jousien kanssa pystyimme harjoittelemaan kappaleet läpi yhdessä nauhojen kanssa Helsingissä. Komiat-orkesterin kanssa kävimme omilla keikoillamme läpi haastavimpia kappaleita.

3.2.1 Puhaltajat

17.8.2020 aloitin sektioharjoitukset puhaltajien kanssa Turussa. Otin mukaan tietokoneeni, jossa partituurini olivat, iPadin ja langattoman matkakaiuttimeni, josta soitin harjoitusnauhoja soittajille. Olin ottanut kompin kanssa pidetyistä harjoituksista opikseni ja ennen harjoituksia tein harjoitussuunnitelman, missä järjestyksessä kappaleet mentäisiin läpi. Aloitin harjoitukset helpolla kappaleella, jotta saatiin harjoitukset hyvin käyntiin ja keskelle harjoitusta laitoin haastavimpia kappaleita, koska silloin soitto ja keskittyminen ovat parhaimmillaan. Lopuksi päätin harjoitukset helppoon kappaleeseen, jotta kaikille jäisi onnistumisen tunne harjoituksista. Jokaisen kappaleen harjoittelun jälkeen äänitin kappaleen kokonaisuudessaan nauhalle niin, että puhaltajat soittivat harjoitusnauhojen päälle stemmansa. Näin minulle ja heille jäi muistiin, miten olimme sopineet minkäkin kohdan soitettavan.

Puhaltajien kanssa oli hienoa työskennellä. He soittivat hyvin ja heillä oli hyvä asenne konserttiani kohtaan, mikä oli ilahduttavaa. Heiltä tuli hyviä ehdotuksia kappaleisiin. Esimerkiksi kun puhaltajilla oli kaikilla tahdin pituisia pitkiä ääniä, he

ehdottivat tekevänsä pitkiin ääniin aina pienen crescendon, jotta niihin kohtiin saatiin jännite ja selkeämpi suunta. Glissandojen kohdalla sovittiin aina soitinkoh-
taisesti, miten kukin soittaisi sen. Pasunistin kanssa keskusteltiin paljon, mitä
paikkoja hän pystyy soittamaan ja mitä ei. Olin kirjoittanut muutamissa kohdissa
liian hankalia ja nopeita paikkoja, joita pasuunalla oli vaikea soittaa.

Kiinnitin huomiota paljon rytmiseen napakkuuteen ja yhdenaikaisuuteen. Joissain
kappaleissa oli rytmisesti hieman hankalia fraaseja, joita harjoittelimme yksityis-
kohtaisemmin. Kolmimuunteista fraseerausta he osasivat soittaa kahdeksas-
osanuoteilla, mutta neljäsosilla oli hieman ongelmia. Neljäsosanuotti pitäisi fra-
seerata kolmimuunteisen ajatuksen mukaan niin, että sen pituus olisi kahdeksas-
osatriolin kahden ensimmäisen nuotin pituinen. Puhaltajat kuitenkin soittivat nel-
jäsosanuotit hyvin usein legatona, josta jouduin usein muistuttamaan.

3.2.2 Jouset

19.8.2020 pidimme Helsingissä jousien kanssa ensimmäiset harjoitukset. Tein
myös harjoitukseen samanlaisen harjoitussuunnitelman kuin puhaltajille. Jousilla
oli huomattavasti enemmän tekemistä, sillä he soittivat miltei kaikissa konsertin
kappaleissa. Teimme myös näistä harjoituksista samanlaiset äänitykset kuin pu-
haltajien kanssa.

Jousien kanssa harjoitukset sujuivat hyvin ja saimme käytyä kappaleita nopeasti
läpi. Jousien stemmoista tarkastimme hieman, millä soittotavoilla ja jousituksilla
mitäkin kohtaa voisi soittaa ja harjoittelimme vaikeimpia paikkoja hitaasti. Tär-
keää oli saada pysymään tempo tasaisena, jotta kappaleisiin ei tulisi kiireen tun-
tua. Soittajiltakin tuli hyviä ehdotuksia, miten he voisivat soittaa joitain paikkoja.
Esimerkiksi kappaleessa Cavatina yksi soittajista ehdotti, että he voisivat käyttää
sordinoa soittaessaan. Viulun sordino oli minulle uusi asia, joten halusin kuulla,
miltä se kuulosti. Se vaimentaa värähtelyä viulun tallassa, jolloin viulun soinnista
tulee tummempi ja kevyempi (Ruippo 2008a). Tässä tapauksessa sordino toimi
hyvin, joten päätimme käyttää sitä.

Suurinta vaikeutta tuotti kappaleen I'm not afraid hankalat rytmit, jotka olivat myös kompille haasteellisia. Soitin pianolla kappaletta, koska emme saaneet kompian kanssa siitä taustanauhaa aikaiseksi. Soitimme ensin kappaleen kokonaisuudessaan läpi, jonka jälkeen hyppäsimme takaisin tähän hankalaan paikkaan, jota soitimme hitaasti useaan otteeseen. He eivät tahtoneet omaksua hankalaa rytmiä. Kyseinen rytmi perustuu kuudestoistaosanuoteille ja niiden heikoille iskuille. Kokeilin soittaa heille muutama kerran eteen pianolla rytmin, miten se kuuluisi mennä ja sitten taas kokeilimme uudestaan yhdessä. Emme saaneet noissa harjoituksissa menemään kohtaa täydellisesti läpi, joten suosittelin heitä kuuntelemaan kyseistä kappaletta esimerkiksi Spotifysta ja sisäistämään rytmin kuuntelemalla.

3.2.3 Laulajat

31.8.2020 pidimme harjoitukset laulajien kanssa minun kotonani Tampereella. Tarkoituksena meillä oli harjoitella neljä konsertin kappaletta, joihin olin kirjoittanut kuorostemmoja. Meitä oli sen verran vähän harjoituksissa ja kaikki olivat tuttuja toisilleen, joten päätin antaa heille päätäntävaltaa siihen, missä järjestyksessä menisimme kappaleita läpi.

Laulajien kanssa kiinnitin paljon huomiota konsonantteihin. Tällöin sain lauluun enemmän rytmiä, mikä palveli musiikkia. Lisäksi olin oppinut omilla laulutunneilla kiinnittämään huomiota vokaaleihin ja niiden sijoittamiseen. Usein suomalaiset suomen kielen takia sijoittavat vokaaleita taakse, jolloin laulaessaan laulu kuulostaa takaiselta. Etenkin tällaisessa rytmimusiikissa on tärkeää saada vokaalit sijoitettua suun eteen, jolloin ne soivat paremmin ja tekstiä pystyy tekemään tarkemmin. Stemmoja ei tarvinnut soittaa heille kovin montaa kertaa vaan he oppivat stemmansa nopeasti. Kokonaisuudessaan laulajien kanssa harjoitukset menivät oikein hyvin.

3.3 Valot

21.8.2020 menimme Atte Toivosen ja hänen apurinsa kanssa Auraan suunnittelemaan valoja konserttiin. Olin aiemmin lähettänyt Atelle Google Drive-kansion, jossa olivat harjoitusnauhani. Niistä Atte sai kuulokuvan, millainen konsertti olisi tulossa. Pääsimme Rauta&Ääni Oy:n harjoitustilaan, missä olivat Aten työnantajan valot ja niihin liittyvä tekninen kalusto. Kävimme kappaleet läpi niin, että minä soitin PA-laitteista harjoitusnauhoja ja sen päälle aloimme suunnittelemaan valoja. Mietimme, millaisia värejä käyttäisimme, olisivatko valot liikkuvia vai eivät, ja oliko musiikissa joitain kohtia, joita voisi valoilla korostaa. Esimerkiksi kuuntelutin Atelle musiikeista orkesterin yhteisiä iskuja, joita voisi valoilla korostaa.

Harjoitus oli innostava, sillä valot tekivät konsertista paljon isomman näköisen. Kävimme kaikki kappaleet yksitellen läpi ja sen jälkeen teimme konsertista harjoitusnauhojen kanssa läpimenon, jonka Atte kuvasi kameralla. Näin hän sai talteen kaiken sen, mistä olimme sopineet. Harjoitusten jälkeen Atte harjoitteli apurinsa kanssa valotilanteita. Myöhemmin hän halusi lisätä lisää valoja konserttiin, sillä hänestä tuntui, että konsertti vaatisi vielä enemmän valaistusta.

Kun käytetään konsertissa valoja, on myös käytettävä näyttämösavua. Ilman savua valoilla ei olisi mitään näkyvää väliainetta, jota pitkin valo kulkisi, joten Atte käytti työnantajansa savukonetta. Hänellä kävi mielessä käyttää kuivajäätä, joka on raskaampaa näyttämösavua ja liikkuu lattiaa pitkin. Päätimme kuitenkin luopua ajatuksesta, sillä tällaisen savun käyttöön olisi ollut jonkinlainen tarve vain yhdessä kappaleessa.

3.4 Huumorikohtaus

22.7.2020 tapasimme Helena Rängmanin kanssa hänen kotonaan ja pohdimme, minkälaisen huumorikohtauksen tekisimme konserttiin. Ajatuksena oli kummallakin, että Helena tulisi keskeyttämään konsertin kesken kaiken jonkinlaisena oopperadiivana, joka haluaisi välttämättä päästä esiintymään konsertissani minun

mielipiteistäni huolimatta. Kerroin, millaisia kokemuksia minulla on ollut säestäjänä erilaisten laulajien kanssa. Helena ehdotti minun kerääväni kasaan kaikkia kommelluksia, joista hän sitten tekisi käsikirjoituksen kohtaukselle.

Tärkeintä oli pohtia kappale, jonka ympärille tekisimme kohtauksen. Tarkoitus oli siis tehdä esitys, jossa esittäisimme kappaletta, jonka aikana syntyisi humoristisia kommelluksia. Ensin mietimme, jos tekisimme kolmesta kappaleesta kohtauksen, mutta se olisi ollut liian työläs tehdä ja siitä olisi tullut liian pitkä konsertin kokonaisuutta ajatellen. Päädyimme siis valitsemaan yhden kappaleen. Mieleemme tuli aaria Habanera oopperasta Carmen. Kappale tuotti hyviä humoristisia ideoita, joten päädyimme siihen.

Viikkoa myöhemmin harjoittelimme Helenan kirjoittamalla käsikirjoituksella kohtauksia. Kehittelimme kappaleeseen sopivat kommellukset, joita olivat muun muassa laulajan lähtöäänien löytäminen ja rytmiset vaikeudet. Tavoite oli tehdä kohtaus musiikillisesti ja tyyllisesti hyvin, mutta se olikin yllättävän haastavaa, kun siihen lisättiin huumori. Harjoittelimme kohtauksen ja kappaleen jonkinlaiseen kuntoon ja teimme siitä itsellemme nauhan. Koska emme halunneet kohtauksesta yliharjoiteltua, pidimme viikkoa ennen konserttia harjoitukset ja toiset paria päivää ennen.

4 MARKKINOINTI

4.1 Sosiaalinen media

Koronaepidemiasta huolimatta halusin saada konserttiin niin paljon yleisöä kuin rajoitukset sallivat. Aloitin konsertin markkinoimisen sosiaalisessa mediassa. Koko konsertin työstämisen aikana laitoin Instagramin tarinoihin ja Facebookin seinälle videoita ja kuvia konsertin työstämisestä. Ne toimivat ikään kuin tease-reina tulevasta konsertista. Lopulta elokuun loppupuolella tein Facebookiin ta-pahtuman konsertista ja kutsuin sinne ystäviäni. Näin olin tavoittanut valtaosan potentiaalisesta yleisöstäni.

4.2 Juliste

Tiesin, että konsertin kohdeyleisö olisi saavutettavissa pelkästään markkinoi-malla sosiaalisessa mediassa, mutta silti halusin tehdä konserttia varten myös julisteen. Tarvitsin itselleni kuvaajan ja julisteen suunnittelijan. Muistin vanhan ar-meijakaverini Aleksin Murtojärven, joka oli media-alalla töissä. Laitoin hänelle vies-tiä aiheesta ja hän lupasi tulla kuvaamaan minusta kuvan ja tarjoutui myös suun-nittelemaan julisteen. Kun kerroin konserttini sisällöstä, ideasta ja nimestä, hä-nelle tuli idea tehdä talkshow-tyylinen juliste. Innostuin ideasta, sillä se oli mieles-täni juuri sopivan hullu konserttiini.

Kuvausta varten Murtojärvi tarvitsi tilan, missä kuvata minut ja soittimet. Hänen oli tarkoitus ottaa vain minusta ja soittimista kuvat erikseen, ja muokata niistä juliste. Tarvitsimme vain Tampereelta paikan, jossa olisi hyvä valaistus ja valkoi-nen seinä. Yritin päästä ensin Liikelaiturille, jonka työntekijät sattuvat olemaan lomalla, joten he ehdottivat minulle Työväenmuseo Werstasta ja sen sisäpihaa, jossa oli paljonkin valkoisia seiniä.

Päätimme mennä sinne ottamaan kuvat 3.8.2020. Pilvinen sää oli otollinen ku-vien ottamiseen ja kuvan muokkausta ajatellen, sillä valaistus oli tasainen. Ku-

vaamiseen meni noin 20 minuuttia, joten kuvaus oli nopeasti ohi. Kuvista tuli hyviä ja viikon päästä juliste oli valmis. Olin liitteessä 1 olevaan valmiiseen julisteseen erittäin tyytyväinen (Liite 1). Lähetin julisteen painoon, ja levittelin julisteita koulun ilmoitustauluille, kaappoihin, musiikkikaappoihin ja kirjastoihin.

4.3 Lipunmyynti

Syyskuun alussa perustin itselleni Holvi-tilin. Holvi Payment Services Oy on suomalainen maksulaitos, jonka yritystileihin on yhdistetty laskutustyökalu, oma verkkokauppa, talousraportit ja kirjanpito-ominaisuuksia (Holvi Payment Services Oy). Holvin verkkokaupan kautta pystyin perustamaan konsertille ennakkolipunmyynnin, mikä helpotti huomattavasti lippujen myymistä. Linkin lipunmyyntiin laitoin Facebook-tapahtumaan. Koronaepidemian takia pystyin myymään puolet Hällä-näyttämön istumapaikoista eli 106 paikkaa. Konsertti oli loppuunmyyty päivää ennen esitystä.

5 TOTEUTUS

5.1 Konserttipäivän suunnittelu ja organisointi

Kuukautta ennen konserttia pidimme puhelinpalaverin äänisuunnittelijani Lauri Malinin kanssa. Konserttipäivän aikataulu oli suunniteltava hyvin Hällä-näyttämön lyhyestä vuokra-ajasta johtuen. Roudattavaa tavaraa tulisi paljon monelta eri taholta, ja portaat ja ahdas sisäpiha hankaloittivat sitä. Teimme Laurin kanssa lavakartan suunnittelua helpottamaan (Liite 2). Sovimme, että kello 13-16 aikana tapahtuisi roudaaminen ja tavaroiden kasaus lavalle, jonka jälkeen alkaisi soundcheck. Toiveena minulla oli, että kello 18 kaikki olisi valmista, jotta kaikki voisivat hengähtää ennen kello 19 alkavaa konserttia. Viimeistään kello 18.30 tulisi olla kaiken valmista eli käytännössä 18.00-18.30 välinen aika oli hätävarana, jos jotain ongelmia tulisi ilmi. Lisäksi arvioin konsertin päättyvän kello 20.15 aikaan, jolloin meillä olisi 20.15-22.00 välisenä aikana roudattava kaikki lavalta ja salista pois ennen vuokra-ajan päättymistä. Annoin Laurin suunnitella yksityiskohtaisemmin roudausaikataulun, sillä hän tiesi parhaiten, mitä kaikkea lavalle tulisi ja missä järjestyksessä niitä kannattaisi roudata. Ohessa on lopullinen aikataulu.

Showpäivä

Klo 12 Lauri ja kuvaaja roudaavat tavaransa

Klo 12.30 Bright-firma tuo monitorit ja mikit

klo 13 valotekniikan roudaus

Klo 14.30 Komiati+kiipparit+percussion roudaus

Klo 15.30 jouset ja puhaltajat paikalle

Klo 16 soundcheck + biisien läpikahlaus (joko vaikeimmat biisit tai kaikki)

Klo 18 valmista (tavoite)

Klo 19 SHOW

n. Klo 20.15 Show ohi ja roudaus pois.

Klo 22 vuokra-aika loppuu.

Hällä-näyttämön käytäntöjen mukaan emme päässeet kasaamaan tavaroitamme lavalle ennen kuin kello olisi 13, jolloin vuokra-aika alkoi. Sain kuitenkin sovittua, että klo 12 aikaan pääsimme roudaamaan tavaroita sisään katsomon puolelle, muttei lavalle. Tämä auttoi meitä jonkin verran aikataulutuksessa.

Aloin itse miettimään logistiikkaongelmia, sillä itseltäni tuli suhteellisen paljon tavaraa ja soittimia mukaan. Omaan autooni en saanut niitä mahtumaan ja lisäksi vibrafonistini tarvitsi soittimilleen logistiikka-apua. Kysyin Tampereen Musiikilta, josko heiltä saisi heidän pakettiautoansa lainaan konserttipäiväksi. Olin autellut silloin tällöin Tampereen musiikissa heidän harmonikkaosastollaan, joten sain heiltä vastapalveluksena apua logistisiin ongelmiini.

Hällä-näyttämö tarjosi esitykseen tuolit soittajille, mutta ongelmana oli nuottitelineiden ja nuottivalojen saaminen. Olin yhteydessä Tampereen ammattikorkeakouluun asiasta, mutta heillä ei ollut antaa telineitä eikä valoja. Konserttini trumpetisti ongelmasta kuullessaan kysyi, olinko jo tiedustellut Tampere Big Bandin nuottitelineitä ja valoja. Heillä oli kuulemma juuri sopivat telineet ja valot konserttia varten. Olin heti yhteydessä Tampere Big Bandin johtajaan Juha Untalaan, joka antoi mielihyvin konserttia varten kaikki telineet ja valot lainaan. Hain telineet Tampereen konservatoriolta hyvissä ajoin ennen konserttia, jotta ne olisivat minulla valmiina.

Suunnittelin konserttiin myös käsiohjelman. Tiesin, että olisi yleisöystävällistä, jos tekisin kunnan käsiohjelman, jossa näkyisivät kaikki konsertin kappaleet tekijöineen. Konsertissa oli kuitenkin kaksi yllätysnumeroa, joita en halunnut paljastaa yleisölle ennakoon: Helenan huumorikohtaus ja kappale Anne-Mari. Anne-Mari on isäni säveltämä kappale äidilleni, josta olin nyt tehnyt heidän tietämättään sovituksen orkesterille. Siksi päädyin tekemään käsiohjelman, jossa esittelin vain kaikki konsertissa mukana olleet henkilöt (Liite 3).

Koska Hällä-näyttämö ei hoitanut lipunmyyntiä, oli minun järjestettävä se itse. Tulostin päivää ennen konserttia Holvi-tililtäni listan ihmisistä, jotka olivat ostaneet konserttiin lipun. Sain lipunmyyntiin houkutelua kaksi opiskelijakaveriani. Heille ohjeistin, että ihmiset jonottaisivat lipunmyyntipisteelle ja lippupisteellä sanomalla oman nimensä he pääsivät sisään, mikäli heidän nimensä löytyi tilauslistalta. Jos joku ei ollut ostanut lippua ennakoon, he pystyivät ostamaan lippuja mahdollisille peruutuspaikoille. Koronaepidemian takia yleisöä pyydettiin pitä-

mään maskeja ja turvavälejä esityksen aikana. Ihmiset myös ohjattiin Hällä-näyttämön toimesta suoraan katsomoon istumaan, jottei yleisölämpöön tullut ruuhkaa.

5.2 PA-harjoitukset

Lauri Malin toivoi, että pitäisimme ennen konserttia niin sanotut PA-harjoitukset, jossa hän voisi harjoitella orkesterin miksaamista, tallentaa alustavat miksausasetukset, ja tietäisi hiukan etukäteen, millaisia kappaleita ja sovituksia konserttiin olisi tulossa. 5.10.2020 menimme Helsinkiin Laurin studiolle kaikki, ketkä paikalle pystyivät tulemaan. Onneksi valtaosa soittajista pääsi paikalle, niin pystyimme harjoittelemaan ja korjailemaan ongelmakohtia viimeisen kerran. Pidimme harjoitusten aikana maskeja ja turvavälejä.

Harjoitukset sujuivat oikein hyvin. Huomasin, kuinka se, että komppi oli soittamassa livenä, auttoi muita soittajia todella paljon. Todella monet kappaleet ikään kuin loksahdivat paikoilleen näissä harjoituksissa. Suurin asia, johon kiinnitin huomiota oli I'm not afraid kappale. Huomasin, että paikalla ollut ainut viulisti soitti vieläkin kappaleen hankalan rytmin väärin. En kuitenkaan voinut siinä tilanteessa harjoituttaa paikkaa kovinkaan paljoa, sillä olisi ollut väärin harjoituttaa yhtä ihmistä viisi minuuttia. Päätin katsoa paikan soundcheckissä, kun kaikki soittajat olisivat paikalla. Lisäksi teimme muutamia lisäyksiä lyömäsoittimille. Esimerkiksi kappaleeseen Anne-Mari lisättiin congat rumpalin ehdotuksesta.

5.3 Konserttipäivä

7.10.2020 kello 11 Tampereen musiikin pakettiauto tuli hakemaan minun luota soittimeni ja muut tarvikkeet. Sen jälkeen haimme vibrafonistin soittimet. Olimme noin 12 aikaan Hällä-näyttämön sisäpihalla, jolloin pääsimme heti kantamaan tavaramme sisälle. Pian Laurikin saapui paikalle kuvaajan kanssa. Saimme kaikki siihen mennessä tulleet tavarat sisälle 12.30 mennessä. Pienellä neuvottelulla talon henkilökunnan kanssa saimme kuitenkin poikkeuksellisesti luvan kasata tavaroita lavalle ennen vuokra-ajan alkamista.

Olimme aikataulussa koko roudauksen ajan. Valomiehet valoineen ja Komiat saapuivat aikataulun mukaisesti paikalle roudaamaan omia soittimiaan ja vahvistimiaan lavalle. Itse kasailin siinä sivussa omia soittimiani valmiiksi ja hain soittajille tuolit ja nuottitelineet valoineen. Olin laittanut kaverin ostamaan soittajille välipalaa, jonka kävin hänen kanssaan asettelemassa näyttämön takatiloihin esiintyjä varten. Olimme aikataulussa edellä, kun kello 15.30 lava oli valmis, mutta päätimme silti aloittaa soundcheckin alkuperäisen suunnitelman mukaan kello 16.

KUVA 7. Hällä-näyttämö roudausvaiheessa. (Laukkonen 2020).

Kaikki olivat paikalla ajallaan, joten toivotin kaikki tervetulleiksi ja kerroin, mitä seuraavaksi tulee tapahtumaan. Meillä oli hyvin aikaa mennä kaikki kappaleet läpi. Kerroin kaikille samalla, mistä tultiin lavalle ja pois. Soundcheck sujui hyvin ja ehdimme jopa harjoitella muutamaan otteeseen jousien kanssa PA-harjoituksissa esiin nousseen hankalan rytmin I'm not afraid -kappaleesta. Soundcheckin lopuksi ehdimme vielä vetää Helenan kanssa yhteisen osuutemme kertaalleen, jonka jälkeen kaikki oli valmista vähän yli kello 18. Ennen esiintymisvaatteiden

pukemista vaihdoin nuottivaloihin patterit ja varmistin, että katsomon puolelle ei jäänyt tavaroitamme. Toivomani hengähdystaukoa ei tullut omalle kohdalle, mutta hyvä puoli oli se, etten ehtinyt hirveästi stressaamaan ennen konsertin alkua.

Yleisö pääsi sisään kello 18.30 ja konsertti pääsi alkamaan ajallaan kello 19. Konsertti sujui ongelmitta ja yleisö oli todella hyvin mukana. Katsojilla oli kaikilla maskit päässä ja he istuivat turvaväleillä katsomossa aivan kuten heitä oli ohjeistetukin. Laulajat puhdistivat mikrofonin aina, kun sen käyttäjä vaihtui. Itselläni oli oma juontomikrofoni.

Kello 20.20 aikaan konsertti päättyi. Yleisö olisi halunnut encoren, mutta selitin yleisölle, että meillä oli kiireinen aikataulu roudauksen suhteen, joten valitettavasti emme pystyneet soittamaan enää mitään. Yleisö poistui salista koronaturvallisesti ruuhkauttamatta käytäviä ja samaan aikaan orkesteri, ääni- ja valomiehet kasailivat tavaroitaan pois näyttämöltä. Olimme jälleen aikataulusta edellä, sillä jo kello 21.15 aikaa kaikki tavarat olivat pois näyttämöltä. Aikataulu piti hämmästyttävästi paikkansa koko esityspäivän ajan.

KUVA 8. Konsertin aikana. (Toivonen 2020)

5.4 Taltiointi

Yksi päätavoitteistani oli saada konsertti taltioitua, sillä halusin taltioinnin olevan minun käyntikorttini tulevaisuudessa töitä hakiessani. Laitoin aiheesta sähköpostia Tampereen ammattikorkeakoulun Mediapolikseen jo huhtikuussa. Toivoin sieltä saavani muutaman alan opiskelijan kuvaamaan ja editoimaan konserttini. Minulle vastattiin, että koronan vuoksi Mediapolis ei voinut vielä päättää, pystyisivätkö he tarjoamaan minulle opiskelijoita tähän projektiin vaan minun täytyisi palata asiaan elokuussa, jolloin asioista olisi enemmän tietoa. Palasin aiheeseen elokuun puolessa välissä, mutta vastausta ei kuulunut kahteen viikkoon. Asia ei tuntunut etenevän, joten päätin käyttää Lauri Malinin kuvauspalvelua, koska minulle oli tärkeää saada konsertti taltioitua laadukkaasti.

Teemu Hammaren kuvasi konsertin viidellä kameralla, joista yksi oli liikkuva. Hän myös leikkasi ja editoi videon, mutta sain myös itse vaikuttaa videon leikkaukseen jonkin verran. Muun muassa kiinnitimme huomiota minun ja Helenan huumori-kohtaukseen, sillä siihen piti saada paljon nopeita leikkauksia, jotta meidän molempien reaktiot saataisiin näkyviin. Tämän jälkeen Teemu lisäsi videoon Laurin miksaaman ääniraidan ja video oli valmis. Lopputuloksesta tuli oikein hyvä.

6 POHDINTA

Konsertti onnistui kaikin puolin hienosti. Jäimme eritoten ihmettelemään Lauri Malinin kanssa, miten roudaaminen, kasaaminen, soundcheck, konsertti ja poisroudaus onnistuivat kaikki ongelmitta. Konsertin oli kokonaisuudessaan sen verran suuri, että olisi ollut erittäin todennäköistä, että jokin ongelma olisi tullut eteen. Sen sijaan kaikki sujui hyvin sulavasti ja ajallaan. Monet ihmiset kysyivätkin minulta yleisössä istuessani ja laitteiden kasausta katsellessani, miten minua ei stressannut tilanne yhtään. Vastasin kaikille, että olin valinnut tähän projektiin ihmisiä, jotka osaavat asiansa. He tietävät aikataulun tiukkuuden, joten kukaan ei tee turhia liikkeitä. Ei minun tarvitse heitä stressata. Minä luotan heihin ja he minuun.

Yleisöltä sain todella hyvää palautetta konsertin jälkeen. Monet nauttivat konsertin monipuolisuudesta, jossa oli kuitenkin selkeä johdonmukaisuus sekalaisesta ohjelmasta huolimatta. Yleisössä itkettiin ja naurettiin. Useat myös yllättyivät esiintymistaidoistani ja juontamisestani. Ainut negatiivinen palaute oli se, että liput olivat liian halpoja. Rahastus ei ollutkaan minun tärkein tavoitteeni vaan halusin saada katsomon niin täyteen kuin säännöt sallivat, jotta konsertti saisi ansaitsemansa yleisömäärän.

Kuukausi konsertin jälkeen sain konsertin taltioinnin haltuuni, ja olihan se melkoinen konsertti näin jälkikäteen katsottuna. Monessa asiassa onnistuttiin. Toki live on aina live niin kuin sanotaan, mutta muutamassa asiassa olisi voitu onnistua hiukan paremmin. Esimerkiksi jousille olisin voinut nimetä yhden henkilön äänenjohtajaksi, joka olisi ollut sektiolleen ikään kuin kapellimestari. Hän olisi voinut näyttää yhteiset lähdöt ja nyanssit. Taltioinnista kuulee, kuinka joskus äänet eivät ala yhtäaikaaisesti tai kirjoittamani crescendot eivät toteutuneet haluamallani tavalla. Nämä ovat todella pieniä asioita, joita oikeastaan minä sovittajana kuulen herkimmin.

Olisin voinut myös kirjoittaa huilustemat aavistuksen helpommiksi. Kirjoittamani stemmat olisi ammattihuilisti pystynyt soittamaan mennen tullen, mutta eivät kaikki saksofonistit ole automaattisesti suvereneja huilisteja. Opin tästä tuleviin

projekteihin sen, että jos käytän sovituksissani soittajan toista instrumenttia, täytyy minun tarkistaa, mikä on soittajan todellinen taso tässä soittimessa.

Kiireisen aikataulun takia soundcheckissä emme ehtineet kunnolla viilaamaan kaikkien soittajien ja laulajien monitoreja. Esimerkiksi jouset ja laulajat eivät kuulleet kuulleet monitoreista kovin paljoa itseään ja muita. Etenkin kuorolle se tuotti hieman epävarmuutta, jolloin muutamat lähdöt olivat hiukan epävarmoja ja joissain kohti kuului hieman epäviisyyttä. Tämän takia jos meillä olisi ollut vielä yksi yhteinen harjoitus koko orkesterin ja tekniikan kanssa, olisimme voineet säätää kaikki äänitekniset ja musiikilliset asiat paremmin. Uskon myös laulajia hämänneen hieman se, että koko orkesteri ja kaikki laulajat kohtasivat toisensa ensimmäisen kerran vasta soundcheckissä. Vasta silloin kaikki kuulivat toisensa livenä, sillä siihen asti kaikki olivat harjoitelleet harjoitusnauhojen kanssa.

Ottaen kuitenkin huomioon harjoitusten määrän, sektioittain harjoittelemisen nauhojen kanssa, tiukan aikataulun ja sen, että kaikki näkivät toisensa vasta konserttipäivänä, oli konsertti todella hyvin onnistunut. Monet, jotka ovat nähneet konsertin joko livenä tai taltiona, ovat hämmästelleet sitä, miten niin vähällä harjoittelemisella saatiin niinkin hyvää jälkeä aikaiseksi. Sitä se teettää, kun työskentelee ammattilaisten kanssa.

LÄHTEET

The Kennedy Center. Victor Borge. Luettu 17.4.2021

<https://www.kennedy-center.org/artists/b/bo-bz/victor-borge/>

Ruippo, M. 2008a. Jousisoittimet. Sovittajan soitinoppia. Luettu 7.9.2020

<http://ruippo.fi/material/sovitus/soitinoppi/page3/page3.html>

Ruippo, M. 2008b. Puupuhaltimet. Sovittajan soitinoppia. Luettu 13.7.2020

<http://ruippo.fi/material/sovitus/soitinoppi/page1/page1.html>

Morillo, I. 2012. Maravilla.mov (FUTURE SWAG BAND). MapaMusica. YouTube-video. Julkaistu 13.12.2012. Viitattu 13.7.2020

<https://www.youtube.com/watch?v=TU9IHpcHam4>

Supreme Tracks. How to Arrange Horns Like a Pro. Luettu 13.7.2020

<https://www.supremetracks.com/how-to-arrange-horns/>

Virtanen, T. E. 2018. Heikki Laurila – Mies, joka soitti kaiken. Riffi. Luettu 17.4.2021

<https://riffi.fi/artikkelit/haastattelut/heikki-laurila-mies-joka-soitti-kaiken>

Holvi Payment Services Oy. Mikä on Holvi? Luettu 3.9.2020

<https://www.holvi.com/fi/ominaisuudet/>

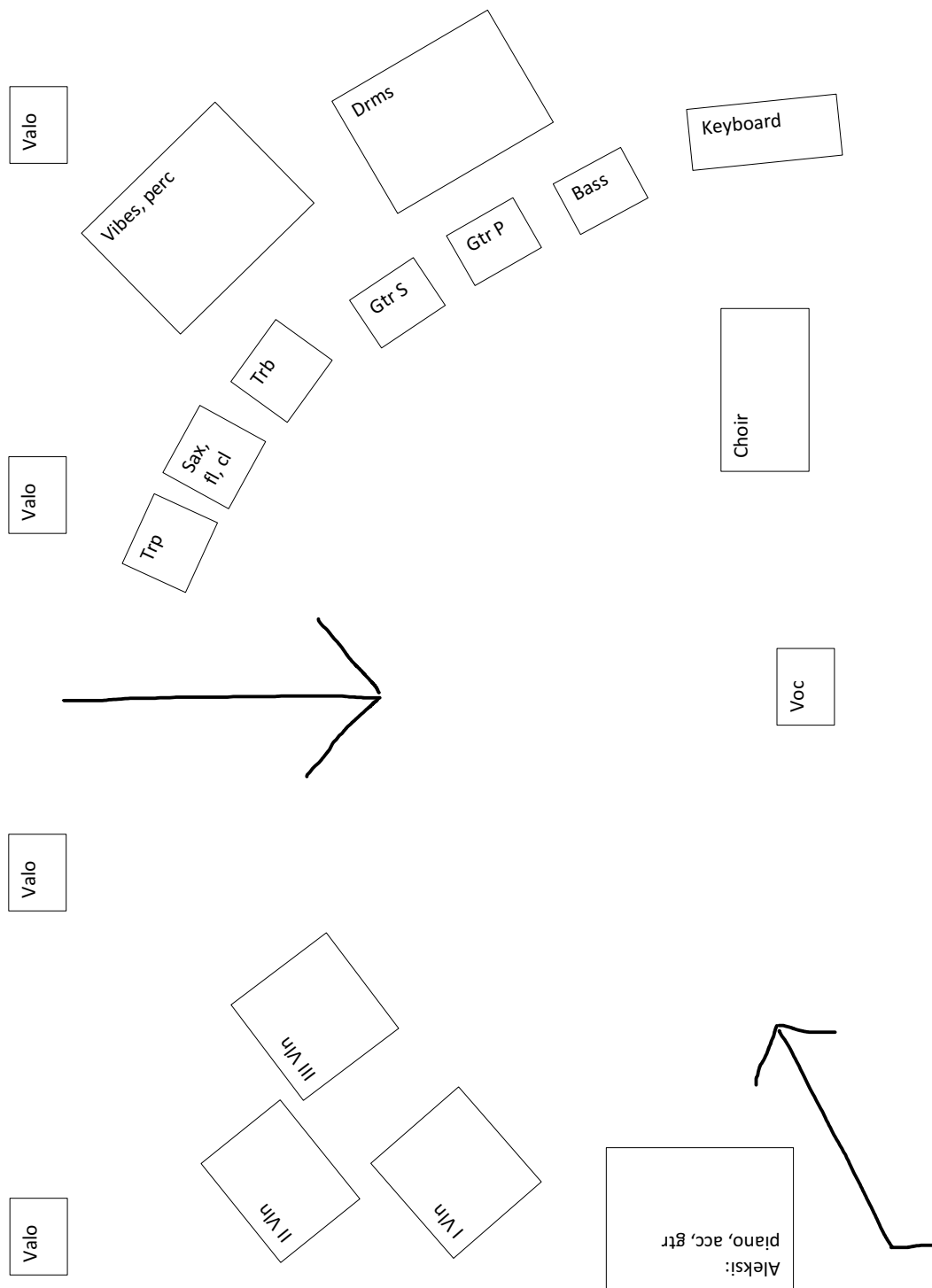
LIITTEET

Linkki taltiointiin: <https://www.youtube.com/watch?v=vNLXeA723N8>

Liite 1. Konserttijuliste

Liite 2. Lavakartta

Liite 3. Käsiohjelma

7.10.2020 klo 19
Hällä-näyttämö

Orkesteri:

Harmonikka, piano, sähkökitara: Alekski Laukkonen
 Kosketinsoitin: Antti-Jussi Taskinen
 Kitara: Samuel Järvinen
 Kitara: Pekka Oravuo
 Basso: Juho Eskola
 Rummut: Eero Nummela

Vibrafoni, lyömäsoittimet: Elias Nummenmaa

Trumpetti: Mikko Mikkola
 Saksofonit, huilu, klarinetti: Samuli Nieminen
 Pasuuna: Jani Jokinen

Viulu:
 Totti Hakkarainen
 Ilta Attila
 Janni Halme
 Salla Kakkuri
 Eemil Tikanmäki
 Heini Pitkänen

Laulu:
 Matleena Junttanen
 Heidi Simelius
 Roosa Lehtinen
 Alekski Yli-Sissala
 Osku Ärilä
 Valtteri Aaltonen
 Kaisla Ollila

Äänisuunnittelu: Lauri Malin
 Valosuunnittelu: Atte Toivonen, Matias Järvinen
 Juliste ja logo: Alekski Murtojärvi

Tuotanto, suunnittelu, musiikin sovitus: Alekski Laukkonen

Tervetuloa!